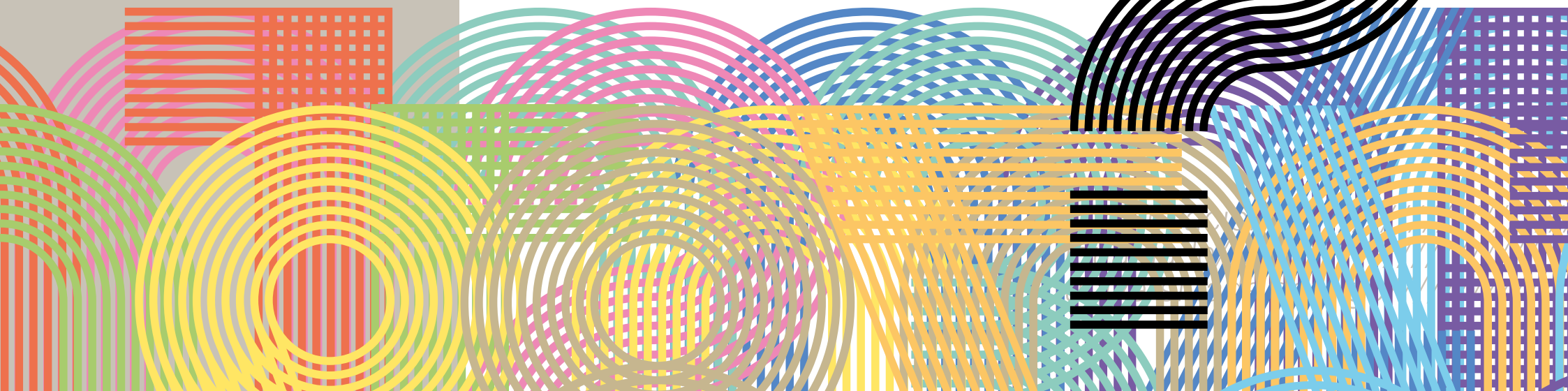

Guía
didáctica

Quero ser investigadora

Universidade de Vigo

Guía didáctica

Desde a UCC + i queremos romper moldes e apostar por ofrecerlles ás novas xeracións exemplos de investigadoras actuais e que están moito máis preto do que normalmente se pensa.

Que é?

Desde a Unidade de Cultura Científica e da Innovación (UCC + i) da Universidade de Vigo somos conscientes de que nos últimos anos, no ámbito científico, estase a incidir na visibilización da muller para fomentar a súa participación neste campo. Isto forma parte dunha estratexia coa que se pretende favorecer un mundo máis xusto e igualitario, onde as mulleres teñan presenza nas áreas de coñecemento primordiais nos vindeiros anos.

Porén, nestes casos, sempre nos referimos a mulleres de gran talento como Marie Curie, Jane Godwall, Ada Lovelace etc., que non son coetáneas das rapazas e rapaces, e que, incluso, quedan moi afastadas, xeograficamente falando, destas nenas e nenos.

Por iso, desde a UCC + i queremos romper moldes e apostar por ofrecerlles ás novas xeracións exemplos de investigadoras actuais e que están moito máis preto do que normalmente se pensa.

Coa publicación *Quero ser investigadora 2* presentamos de novo dez pequenas historias, ao xeito dun conto, a través das cales se difunde a experiencia e as vivencias de dez científicas que apostaron por facer o que lles gusta e por colaborar no avance da sociedade traballando desde a Universidade de Vigo.

Co fin de favorecer o traballo con esta publicación, achegamos esta proposta de actividades coa que pretendemos axudar o profesorado á hora de usar nas súas clases estes cadernos. Gustaríanos que, na medida do posible, nos enviádeses fotos, vídeos etc., ao enderezo electrónico ucc@uvigo.gal (sen que teña que aparecer o propio alumnado) para poder recoller o traballo realizado con este material nas vosas aulas.

Para quen está feita?

O proxecto está dirixido, primordialmente, a rapazas e rapaces de ensino secundario, de tal forma que os textos poidan ser atractivos e entendibles para as persoas que os están a ler. Pero tamén é posible achegarllas estas historias a públicos máis cativos, sempre e cando o seu profesorado intente achegar o contado cunha linguaxe e exemplos sinxelos á capacidade comprensiva das nenas e nenos cos que se quere traballar. Nun principio, estas actividades están pensadas para un público maior de 12 anos, pero tamén se poderían adaptar a rapazas e rapaces de menor idade en función da súa capacidade comprensiva.

Obxectivos

- Desmontar estereotipos femininos ao redor da ciencia e da investigación.
- Valorar e visibilizar mulleres científicas contemporáneas, pioneiras en moitos casos, e espertar a vocación investigadora entre os máis cativos e cativas, con figuras femininas da súa contorna como referencia.
- Promover a reflexión sobre os estereotipos de xénero asociados a postos de traballo que tradicionalmente están masculinizados.
- Darlle visibilidade ao traballo que se realiza no ámbito da investigación científica na Universidade de Vigo.
- Facilitar un recurso educativo para usar na aula que axude a conseguir estes obxectivos.

Actividade 1

Enunciado

O alumnado elaborará unha ficha cos seguintes datos de cada unha das investigadoras protagonistas da publicación:

1. Nome
2. Grupo de investigación
3. Área de coñecemento á que pertence o seu traballo: ámbito científico, ciencias da saúde, tecnolóxico, xurídico-social ou humanístico
4. Principal liña de investigación
5. Beneficios que achega o seu traballo para a sociedade
6. Dato curioso ou característica que destacarías da súa personalidade
7. Termos que descoñecías e o seu significado (búscao en internet)

Desenvolvemento

Nesta actividade o estudiantado pode dividirse en varios grupos de tres ou catro persoas para realizar o exercicio de xeito grupal ou de forma individual.

O alumnado adestrará varias competencias transversais:

- Capacidade de análise e de síntese
- Procura de información
- Comunicación oral e escrita
- Traballo en equipo
- Organización e presentación de información
- Competencia dixital

Actividade 2

Enunciado

Cada estudante ou cada grupo de estudantes realizará unha exposición sobre a historia da investigadora sobre a que estivo a traballar, empregando os datos recollidos anteriormente nunha ficha.

Desenvolvemento

O alumnado utilizará os datos recollidos na ficha de información para realizar unha exposición sobre a súa investigadora de tal xeito que o resto de compañeiras e compañeiros cheguen a coñecela igual de ben.

Con esta tarefa adestraranse competencias transversais como:

- Capacidade de análise e de síntese
- Comunicación oral e escrita
- Organización e presentación da información

Actividade 3

Enunciado

O alumnado debaterá sobre diferentes cuestións de actualidade a partir do narrado nas dez historias da publicación. A continuación, farase unha «chuvia de ideas» para elixir a investigadora que queren entrevistar e cales serán as preguntas que lle farán.

Desenvolvemento

Tras coñecer a historia das dez investigadoras protagonistas, terá lugar un pequeno debate entre toda a clase moderado pola ou polo docente.

O profesorado realizará varias preguntas para reflexionar sobre todo o aprendido coa publicación e o estudantado debaterá sobre elas.

Proposta de preguntas para debater:

- En que ámbitos de coñecemento se fai investigación?
- Pódese investigar sobre calquera cuestión?
- Que se necesita para ser investigadora?
- Todos os ámbitos de investigación son importantes para o avance da sociedade? Uns máis ca outros? Por que?
- Credes que estas dez investigadoras se atoparon con obstáculos para progresar na súa carreira? Por que?
- Credes que as cousas mudaron nos últimos tempos?

- Que significa para vós a palabra igualdade?
- Cales son as mellores ferramentas para fomentar a igualdade?
- Como de importante considerades que é o traballo de investigación?
- Coñecer estas historias mudou a idea que tiñades sobre o que significa ser científica ou investigadora?
- Gustaríavos nun futuro ser como as protagonistas desta publicación?
- Cal dos traballos destas investigadoras vos chamou máis a atención? A cal delas vos gustaría coñecer máis?

A continuación, votarase para elixir a investigadora que o alumnado quere entrevistar e pasarase a unha «chuvia de ideas» para concretar entre todas e todos cales serán as preguntas que se lle farán durante a entrevista. O ideal será que cada alumno e alumna teña unha pregunta asignada.

A través destas tarefas, o alumnado traballará varias competencias transversais:

- Capacidade de análise e de síntese
- Comunicación oral e escrita
- Competencias sociais e cívicas

Entrevista a unha investigadora

Actividade 4

Enunciado

Entrevista a unha das científicas que forman parte da publicación.

Desenvolvemento

Esta actividade pode realizarse entre todas as persoas que forman a clase. Cada clase seleccionará unha das investigadoras da publicación e comunicarlle previamente á UCC+ i da Universidade de Vigo a súa elección para saber a súa dispoñibilidade a través do enderezo electrónico ucc@uvigo.gal.

Actividade 5

Enunciado

Realización dun mural colaborativo que resuma as conclusións ás que se chegou tras entrevistar a investigadora escollida.

Desenvolvemento

Tras realizar a entrevista, toda a clase elaborará un mural de xeito colaborativo. Nel aparecerán reflectidas as principais ideas e conclusións sacadas de todo este proceso de traballo coa publicación *Quero ser investigadora 2* e os datos máis destacados da entrevista realizada.

O mural exporase nos corredores do centro educativo para que outras clases coñezan tamén esta historia.

Actividade 6

Enunciado

Compartide o voso traballo co resto do universo.

Desenvolvemento

Para compartir co resto da sociedade todo o aprendido durante este traballo coa publicación *Quero ser investigadora 2*, haberá varias opcións á vosa disposición:

- Encher coas vosas ideas un muro colaborativo de Padlet (nel tamén poderedes compartir unha fotografía do mural que elaborastes fisicamente no voso centro).
- Compartir o aprendido sobre a investigadora escollida a través dun vídeo que compartiremos na nosa **canle de Youtube**

